

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 9. évfolyam számára

2019-2020. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2019. december 3. 14.00 – 15.30

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!***

***A versenyző neve:
A versenyző iskolája:***

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban találhatók!

Maximum:100 pont

Elért pontszám:

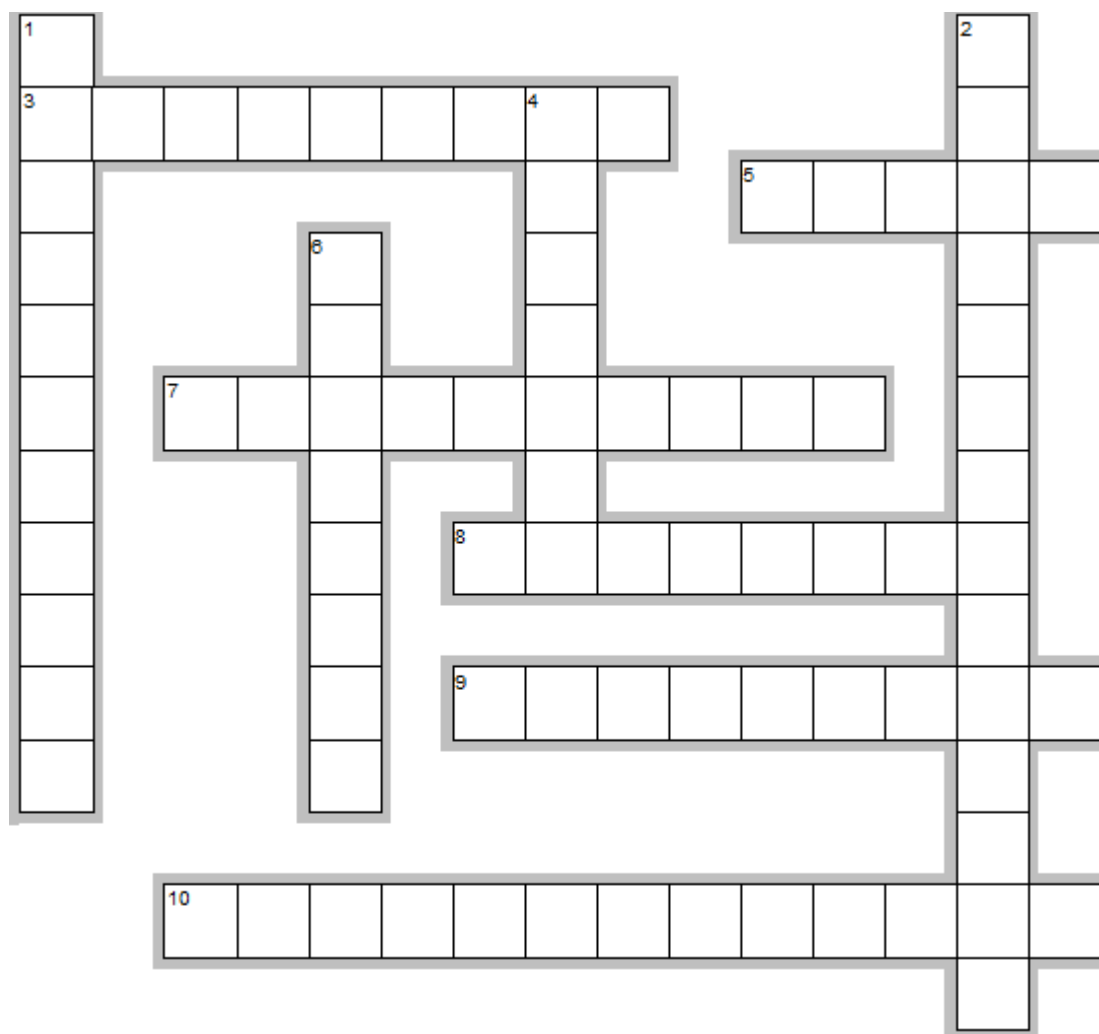
A javítótanár aláírása:

1. feladat**Oldja meg a keresztrejtvényt! *Ügyeljen a helyesíráásra!*****10 pont/...****Vízszintes**

3. A Kr. e. 18. században uralkodott, híres törvényeiről.
5. Római diktátor a Kr. e. I. században, önként mondott le a hatalomról.
7. Az ókori zsidó állam fővárosa.
8. A település közelében szállt partra az Athén ellen támadó perzsa hadsereg a Kr. e. 5. században.
9. Az athéni fellegvár építkezéseinek irányítója.
10. Reformja következtében a területi alapú beosztás az alapja a politikai szereplésnek Athénben.

Függőleges

1. A Kr. e. 431 és 404 között zajló háborúban részt vett, a háború történetét is megírta.
2. Ez a félsziget volt a műkénéi kultúra központja.
4. A birodalmat Nagy Sándor hódította meg.
6. A punok által alapított tengerparti város Afrikában.

EclipseCrossword.com

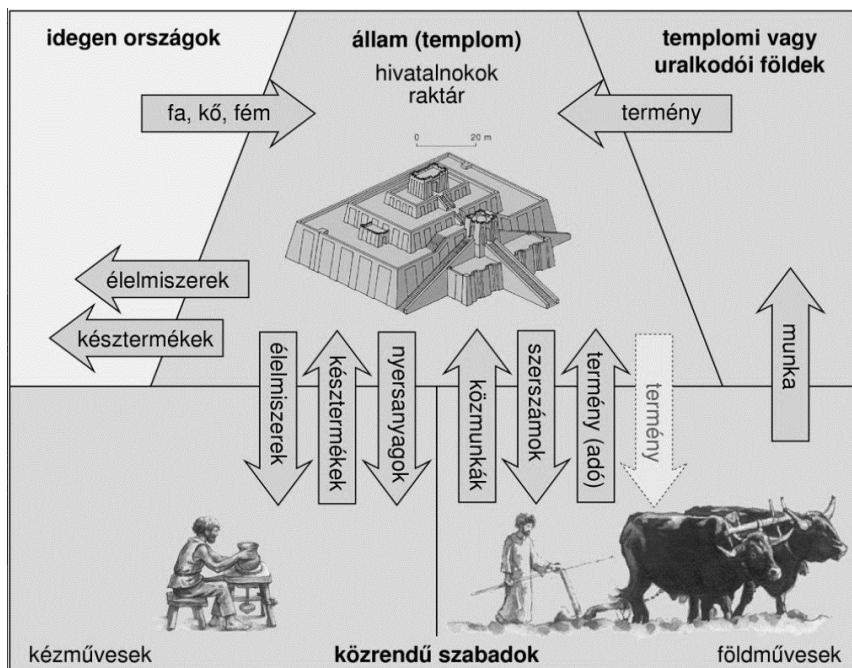
4. feladat**Igaz vagy hamis az állítás? Jelölje a táblázatban X beírásával!**

8 pont/...

Állítás	Igaz	Hamis
a) A mágia az őskorban a termékenységre, az újkorban pedig a vadászatra irányult.		
b) A brahmanizmus tanítása szerint az ember szenvedéseit a vágyai okozzák.		
c) Konfuciusz az egyén és a közösség közötti harmónia fontosságát hirdette.		
d) A világvallások közül a zsidóság körében alakult ki a monoteizmus először.		
e) Az ókori görög olimpiákat Zeusz, Hádész és Poszeidón tiszteletére rendezték meg.		
f) Az újszövetséget Mózes kötötte meg az egyiptomi kivonulás után.		
g) A brahmanizmus szerint a világ változtathatatlan, örök törvények alapján működik.		
h) Buddha tehetős indiai család leszármazottjaként a brahmanák kasztjába tartozott.		

5. feladat**Oldja meg a feladatokat az ábra és ismeretei segítségével!**

8 pont/...

- a) **Mely** ókori Keleti állam városállamaira jellemzők az ábra adatai?
- b) **Nevezzen meg** a közrendű szabadokhoz tartozó 2 társadalmi réteget!
- c) **Milyen** épület látható az ábra közepén?
- d) **Milyen** gazdálkodást folytatott az adott állam?
- e) **Mire** jegyezte fel az írnok a beszolgáltatott áru mennyiségét?
- f) **Milyen** típusú írást használtak az egyes városállamokban?
- g) **Mivel** adóztak a földművesek? **Válaszoljon** az ábra szóhasználatával!
- h) Részt kellett venni a csatornatisztításban a földműveseknek. **Helyes az állítás? Húzza alá a választ!**

Igen – Nem

8. feladat**Válaszoljon** a szöveges forráshoz kapcsolódó feladatokra!

9 pont/...

„A köztársasági Rómának kezdetben nem volt állandó hadserege. Veszély esetén 4 gyalogos legiót állított ki 17 és 61 év közötti polgáraiból. Mindegyik legio 4200–4500 katonából állt. A polgárokat a legfiatalabbak (hastati), a legtapasztaltabbak (principes) és a veteránok (triarii) kategóriájába sorolták, utóbbiak a tartalékokat képezték. Az alapegység a manipulus (120 ember) volt, amely két centuriából (századból) állt. Egy legióhoz 300 lovas (ala) tartozott. Az ala tíz turmából állt. A hadsereg parancsnokának hatalmát imperiumnak nevezték. Ha a sereg győzött, a hadvezért megillette az imperator megszólítás. A manipulust egy centurio (százados) irányította. A Kr. e. 3. század előtt egy-egy polgár élete során legfeljebb 10-15 hadjáratban vett részt, és ezek is ritkán tartottak tovább néhány hónapnál.

A későbbiekben (Marius zsoldosseregében) a legio nagyobb lett, és 6000 katonából állt. Marius minden legiónak számot és hadijelvényt adott, a sást. A legio 10 cohorsra oszlott, egy cohors pedig 3 manipulusra. Egy manipulus 200 katonából állt, és minden manipulus két századból. Ezeket egészítette ki a lovasság és a segédcsapatok. A katonák zsoldja egyre emelkedett, a Kr. e. 2. században 200 denariusnak, Caesar idejében viszont már 225-nek felelt meg.”

Jean-Noël Robert Róma című könyve alapján

- a) **Mi** volt a legio hadijelvénye Marius reformja után?
- b) **Minimum mennyi** katonával volt több Marius légiónja a Kr. e. 3. századhoz képest?
- c) **Hány** főből állt a turma?
- d) **Milyen** fegyvernemhez tartoztak a turma katonái?
- e) Marius reformja előtt a veterán katonák létszáma a fele volt a manipulusban a hastatik létszámának.
Hány fős manipulust jelentett ez a veteránok esetében?
- f) **Hány** főből állt a római hadsereg lovassága veszély esetén a fenti szöveg alapján?
- g) **Milyen** reformintézkedés biztosított biztos megélhetést a katonáknak?
- h) A segédcsapatok közé tartozhattak a parittások? **Húzza alá a választ!** Igen – Nem
- i) **Melyik** évtől számítjuk a köztársaság időszakát Rómában?

9. feladat**Egészítse ki** a szöveget! **Figyeljen** a helyesírássra és a nyelvhelyességre!

7 pont/...

A periklészi demokrácia a Kr. e.(a) század közepén erősödött meg(b) -ban/-ben (a polisz neve). A városállam valamennyi felnőtt, 20. évét betöltött férfi polgára tagja a(z)-nak, -nek (c). A testület megvitatta és eldöntötte a közösség belső ügyeivel kapcsolatos témákat, a külpolitikai kérdéseket (pl. szövetségkötés); választotta, illetve (d) a tisztségviselőket. A polisz polgárai 10 évre száműzték a poliszra veszélyesnek tartott egyéneket a(z) (e) segítségével. A(z) -nak (f) tagjai a 30. életévüket betöltő polgárok közül kerültek ki. A népgyűlés elé kerülő valamennyi javaslatot ez a testület készítette elő.

Az igazságszolgáltatás ügyeit néhány kivétellel (pl. emberölés) a(z) (g) testületei tárgyalták. A peres felek magukat képviselték.

10. feladat**Oldja meg** a feladatokat az ábra és ismeretei segítségével!

8 pont/...

a) **Hogyan** hívják a képen nyíllal megjelölt személyt?

Nagy Sándor és III. Dareiosz egy csatában (pompeji mozaik)

b) **Melyik** birodalmat irányította III. Dareiosz?c) **Mi** lehetett az isszoszi csata (azt is ábrázolhatja a mozaik) időpontja? **Karikázza be** a helyes válasz betűjelét!

A) Kr. e. 336

B) Kr. e. 333

C) Kr. e. 323

d) **Milyen** fegyver van a makedón király jobb kezében?e) **Min** áll csata közben III. Dareiosz a mozaik ábrázolása szerint?f) **Mit** tart a bal kezében III. Dareiosz? **Karikázza be** a helyes válasz betűjelét!

A) lándzsa

B) ostor

C) reflexív

g) **Mit** sugall a mű készítője a csata kimeneteléről? **Karikázza be** a helyes válasz betűjelét!

A) A makedónok vesztesre állnak. B) III. Dareiosz hadserege áll vesztesre. C) A csata kimenetele eldöntetlen.

h) **Lehet-e** a harc helyszíne Gaugaméla a mozaikon ábrázolt körülmények és a csatáról szóló tények alapján?**Húzza alá** a választ!

Igen – Nem

